

JUSTITSMINISTER

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 16. april 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2008-776/16-0007
Dok.: BBO41105

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 20 vedrørende forslag til lov om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.) (L 105), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. marts 2009.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lise Von Seelen (S).

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 20 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.) (L 105):

”Hvorfor er det ikke normalen, at man har åbne adoptioner, og bygger det modsatte på evidensbaserede undersøgelser?”

Svar:

I såvel nationale som internationale adoptioner skelner man almindeligvis mellem anonyme adoptioner, hvor barnets oprindelige forældre ikke kan få oplysninger om, hvem adoptivforældrene er, og ikke-anonyme adoptioner, hvor barnets oprindelige forældre har kendskab til adoptanternes identitet.

Begrebet ”åben” adoption bruges både om adoptioner, som er anonyme, men hvor de biologiske forældre har adgang til anonymiserede oplysninger om barnets trivsel og udvikling (eksempelvis via opfølgingsrapporter), og ikke-anonyme adoptioner, hvor de oprindelige forældre har kendskab til adoptivforældrenes identitet (eksempelvis familieadoptioner).

Efter gældende ret på adoptionsområdet sker der ved en adoption et fuldt familieskifte, hvorved retsforholdet mellem barnet og dets oprindelige slægt bortfalder, jf. adoptionslovens § 16, stk. 1. Der er derfor ingen juridiske bånd, der knytter barnet til dets oprindelige forældre og ingen lovbestemt ret for barnet eller den oprindelige familie til at have kontakt med hinanden.

Selv om en adoption gennemføres som en anonym adoption, har barnet (og adoptivforældrene) efter de gældende regler mulighed for – hvis oplysningerne foreligger – at få oplyst identiteten på barnets oprindelige forældre. De oprindelige forældre har som nævnt derimod ikke ret til at få oplyst identiteten på de adoptivforældre, som har adopteret barnet. Dermed er der heller ikke mulighed for, at de oprindelige forældre søger samvær eller anden kontakt med barnet.

Der findes imidlertid også eksempler på fremmedadoptioner, der gennemføres som åbne adoptioner, hvor barnets biologiske forældre og adoptivforældrene på forhånd kender hinandens identitet og i forbindelse med adoptionen indgår en aftale om at bevare en form for kontakt.

Aftaler om at gennemføre adoptioner som åbne adoptioner samt adoptanternes eventuelle tilsagn om at sende opfølgingsrapporter om barnet kan ikke gennemtvinges efter gældende ret. Åbenheden hviler således alene på et frivilligt grundlag, og afvigelser herfra kan derfor ikke sanktioneres.

Justitsministeriet har ved udarbejdelsen af lovforslaget særskilt overvejet spørgsmålet om en større grad af åbenhed i adoptioner og foreslår i den forbindelse, at der indføres hjemmel til, at der efter en adoption i helt særlige tilfælde kan fastsættes samvær eller anden kontakt mellem det bortadopterede barn og dets oprindelige slægt. Justitsministeriet har her ved på den ene side lagt vægt på hensynet til, at barnet bevarer en vis kontakt til sine rødder, og på den anden side den omstændighed, at en adoption i almindelighed bør indebære et fuldt familieskifte, og at væsentlige hensyn til at sikre barnet ro og stabilitet kan tale imod at opretholde en forbindelse til den biologiske slægt.

Efter en samlet afvejning af disse hensyn vil det efter Justitsministeriets opfattelse være rigtigst at indføre en vis adgang til kontakt, således at der i helt særlige tilfælde skal kunne fastsættes samvær eller anden kontakt mellem barnet og den oprindelige slægt.

Der vil efter lovforslaget kunne fastsættes samvær eller anden form for kontakt med et barn, hvis der forud for adoptionen har været en relation, som det vil være bedst for barnet at bevare. Relationen skal have spillet en positiv rolle for barnet, og den skal også antages at ville gøre det fremover.

Som det fremgår af pkt. 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, foreslås det endvidere, at der indføres en praksis om anonymiserede opfølgingsrapporter for alle fremtidige adoptioner af danske børn.

Der ændres ikke med lovforslaget på den adgang, barnet efter de gældende regler har til at få oplyst identiteten på sine oprindelige forældre.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets tidligere besvarelse af spørgsmål nr. 14 og 15 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget.